

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียน อนุบาลเอกชน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากร ทางการศึกษา (2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้วิจัย ข้อเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของการศึกษาได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 8.43 ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 91.57

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนก อายุต่ำกว่า 40 ปีขึ้นไป จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 44.49 และอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 55.51

ประสบการณ์การทำงานผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 37.96 และประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 62.04

2. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก และรายด้าน 5 ด้าน ดังนี้

ด้านการบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วม พนว่า อยู่ในระดับมาก

ด้านการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วม พนว่า อยู่ในระดับมาก

ด้านการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วม พนว่า อยู่ในระดับมาก

ด้านการบริหารงานทั่วไปแบบมีส่วนร่วม พบว่า อญฯในระดับมาก

ด้านการบริหารงานชุมชนสัมพันธ์แบบมีส่วนร่วม พบว่า อญฯในระดับมาก

3. เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน

เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามอายุ ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปีและผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านการบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปีและผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปีและผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการบริหารงานบุคคลการแบบมีส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปีและผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการบริหารงานทั่วไปแบบมีส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปีและผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริหารงานชุมชนสัมพันธ์แบบมีส่วนร่วม พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปีและผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน

เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปีและผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 10 ปีและผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

5. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน
อนุบาลเอกชน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากร
ทางการศึกษา พนวจ ปัญหาการบริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชนแบบมีส่วนร่วม ทั้ง 5 ด้าน

ด้านวิชาการ พนวจ ผู้บริหารมีแนวคิด หรือมีเหตุผลที่แตกต่างกัน ส่วนมากใช้
ความคิดของตนเองในการบริหารงานต่างๆ แต่เพียงผู้เดียว

ด้านงบประมาณ พนวจ ผู้บริหารไม่ดูแลงบประมาณให้เป็นไปตามนโยบาย
และแผนพัฒนาของโรงเรียนและไม่กระจายอำนาจในการบริหารงานทำให้ปฏิบัติงานล่าช้า

ด้านบุคลากร พนวจ ผู้บริหารจัดบุคลากรไม่เหมาะสมตามความถนัดของบุคคลนั้นๆ
และขาดการดูแลรักษาดูแลด้านต่างๆ และการอยู่ร่วมในหมู่คณะภายในโรงเรียน

ด้านบริหารทั่วไป พนวจ ผู้บริหารขาดความรับผิดชอบในงานอาคารสถานที่ และไม่
สนับสนุนเทคโนโลยีที่ทันสมัย

ด้านบริหารชุมชนสัมพันธ์ พนวจ ผู้บริหาร โรงเรียนไม่ให้ความสำคัญต่อชุมชน ขาด
การประชาสัมพันธ์และข่าวสารต่างๆ ไปยังชุมชนใกล้เคียง

แนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนแบบมีส่วนร่วม ทั้ง 5 ด้าน

ด้านวิชาการ พนวจ ผู้บริหารให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการลงความคิดเห็นปรับปรุงงาน
วิชาการให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน
วิชาการอย่างเสมอภาค

ด้านงบประมาณ พนวจ การจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนพัฒนาและนโยบาย
ของโรงเรียนที่ตั้งไว้เพื่อให้ได้ตามจุดประสงค์ของงานต่างๆ ในการบริหารงบประมาณควรจัดสรร
ให้กับการบริหารงานและกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน โดยกระจายอำนาจให้ฝ่ายต่างๆ รับผิดชอบ
ดำเนินการในการบริหาร

ด้านบุคลากร พนวจ ควรส่งเสริมสนับสนุนงานบุคลากรที่มีความสามารถในการ
บริหารงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนและควรมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาให้
บุคลากรให้มีความเข้มแข็งให้บรรลุเป้าหมายและมีความก้าวหน้าในการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน

ด้านบริหารทั่วไป พนวจ ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาในการปรับปรุง
อาคารสถานที่ให้มีความเข้มแข็งให้มีประสิทธิภาพในการใช้งาน และส่งเสริมให้บริการเทคโนโลยี
ให้ทันสมัยต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน

ด้านบริหารชุมชนสัมพันธ์ พนวจ ควรจัดให้ชุมชนใกล้เคียงเข้ามามีส่วนร่วมใน
กิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียนและส่งเสริมและให้ความสำคัญต่อกิจกรรมของชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลในครั้งนี้ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองมุติฐานดังกล่าวถึงประเด็นความสำคัญถึงการค้นพบในการศึกษาในครั้งนี้ตามดูมุ่งหมายของการวิจัยกรอบแนวคิดและสนับสนุนของ การวิจัยดังนี้

1. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า เพื่อศึกษาระบบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารครู และบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก เพราweiseว่าการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบของผู้บริหารลงมาให้คณบดุ และบุคลากรทางการศึกษาโดยแบ่งงานเป็นฝ่ายต่างๆ เช่น ฝ่ายบริหารวิชาการ ฝ่ายบริหารงบประมาณ ฝ่ายบริหารบุคลากร ฝ่ายบริหารทั่วไป และฝ่ายบริหารชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาตามความอนุญาตในงานแต่ละฝ่ายทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภารัตน์ ชูทองรัตน์ (2542, หน้า 93-94) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีสูงสุดตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบดังนี้ ครูโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติการประจำปี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก 4 ปัจจัย เรียงตามลำดับดังนี้ นโยบาย การวางแผนด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านลักษณะงานที่ทำ ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ปัจจัยได้แก่ ด้านข้อมูลและกำลังใจ ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญ ในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาประสมการณ์ ในการทำงานและตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติการประจำปีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตบางกะปี กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามอายุ ในภาพรวม พนบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปีและผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่า ผู้บริหารจัดแบ่งสายงานตามความถนัดของแต่ละบุคคล ให้เท่าเทียมกันทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย เบ้าหล่อเพชร (2542, หน้า 92) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาปัญหาการวางแผนบริหาร โรงเรียน

ตามทัศนะของผู้บริหารของผู้บริหารโรงเรียน และครุผู้มีส่วนร่วมในการวางแผน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุดรธานี ประชาชน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครุผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนมีทัศนะต่อปัญหากระบวนการวางแผนการบริหาร โรงเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีระดับปัญหารวมทุกด้าน และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ มีปัญหามากที่สุดรองลงมาคือ ด้านการวางแผน และด้านการดำเนินการตามแผน ส่วนการประเมินมีปัญหาน้อยที่สุด ผู้บริหารและครุผู้มีส่วนร่วม มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการวางแผน ไม่แตกต่างกัน ทั้งรายด้านและรายรวมทุกด้าน ส่วนผู้บริหารและครุผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการวางแผนการบริหาร โรงเรียน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวางแผน มีปัญหาแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหามากกว่า โรงเรียนขนาดกลาง ในด้านอื่นๆ มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตบางกะปี กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่กว่า 10 ปีและผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน เพราะว่า การมอบหมายงานของผู้บริหาร ให้ความสำคัญต่อกฎและบุคลากรทางการศึกษาเสมอภาคในการบริหารงาน และให้โอกาสกับทุกคนร่วมกันพัฒนา โรงเรียน ได้อย่างเต็มศักยภาพเพื่อร่วมกันพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของการบริหาร โรงเรียนต่อไป ปัจจุบันลักษณะงานวิจัยของ ประยุทธ์ ตรีชัย (2544, หน้า 99) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูใน การบริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี โดยวิเคราะห์ ตามสถานภาพของครู ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ การปฏิบัติงาน และวุฒิการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูใน การบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูใน การบริหาร โรงเรียน จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ ใน การปฏิบัติงาน และวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่เป็นเพศหญิง กับเพศชาย มีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ครูที่มีอายุ 46 ลงมา กับครูที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 23 ปีลงมา กับครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 23 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี สูงกว่า มีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากการวิจัยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นแนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จากค่าตัวสุด ดังนี้

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน ระหว่างครูและบุคลากร และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้บริหารควรจัดการทำแผนงานการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับ
3. ผู้บริหารควรส่งเสริมวินัยคุณธรรม จริยธรรมสำหรับครู และบุคลากรทางการศึกษา
4. ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมสร้างบรรยายกาศและสิ่งแวดล้อมให้สะอาด สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
5. ผู้บริหารควรจัดให้ผู้นำชุมชนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและประสานความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน องค์กรศาสนา หน่วยงานของรัฐและเอกชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปนี้ควรทำการศึกษาดังนี้

1. ควรศึกษานี้จัดขึ้นที่มีผลต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
2. ควรศึกษาปัญหาผลกระทบที่มีต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน
3. ควรศึกษาตัวชี้วัดความสำเร็จที่มีผลต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง